

องค์ความรู้เครือข่ายปราชญ์เกษตรฯ ส.ป.ก.

นายขวัญชัย รักษาพันธ์
จังหวัดฉะเชิงเทรา

การเลี้ยงปลานิลต้นทุนต่ำ

ปลานิลเป็นปลากินพืชที่เลี้ยงง่าย โตเร็ว เป็นที่นิยมบริโภคเหมาะจะเลี้ยงไว้แหล่งเป็นอาหารในครัวหรือเลี้ยงเป็นอาชีพเสริม

วิธีการเลี้ยงปลานิล

1. ทำความสะอาดบ่อปลา ต้องไม่มีศัตรูของปลานิล เช่น ปลาช่อนหรือปลากินเนื้อเหลืออยู่ในบ่อ
2. วัดค่าพีเอช (pH) ของน้ำต้องอยู่ที่ 7.5-8 ถ้าพีเอชต่ำกว่า 7 ให้ใส่ขี้เถ้าหรือปูนขาว 10 กิโลกรัมต่อไร่
3. ทำน้ำเขียวให้เป็นแหล่งอาหารชั้นยอดและเป็นห้องแอร์ของปลานิล เพราะมีสาหร่ายคลอเรลล่า (Chlorella sp.) ที่มีโปรตีนสูงถึง 60 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ยังมีวิตามินหลากหลาย เช่น วิตามินซี บี1 บี2 บี6 เบตาแคโรทีน กรดโฟลิก ไนอาซิน เป็นต้น รวมทั้งมีเกลือแร่ที่เป็นประโยชน์อีกมากมาย อาทิ เหล็ก แคลเซียม ไอโอดีน แมงกานีส นอกจากนี้ยังทำให้มีอากาศในน้ำเพิ่มขึ้น น้ำเขียวทำได้หลายวิธี เช่น ใช้ปุ๋ยคอก ใช้ฟางข้าว หรือปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพชนิดน้ำที่สามารถผลิตได้เอง เพียงแต่ให้มีสีเขียวเข้มเท่านั้น สามารถเลี้ยงปลาได้โดยไม่ต้องให้อาหารนานถึง 4 เดือน ได้ปลาน้ำหนัก 6-7 ตัว ต่อ กิโลกรัม
4. วัดความเข้มข้นของน้ำเขียวโดยแข้มมือลงไปประมาณ 10 เซนติเมตร ต้องไม่เห็นมือ
5. ถ้าสีของน้ำจากลงให้ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพน้ำลงไปอีก 100 ลิตร รออยู่ 7 วัน ถ้ายังเขียวไม่พอเติมลงไปอีก 100 ลิตร
6. หลังจากเลี้ยงปลาได้ 4 เดือน ควรให้อาหารเสริม
7. ปลอยแหนแดง ไว้สำหรับเป็นอาหารเสริม เพราะอาหารจากธรรมชาติชนิดนี้มีโปรตีน คาร์โบไฮเดรตสูง ราคาถูก และช่วยเร่งให้ปลาเจริญเติบโตได้ดี

อาหารเสริมของปลานิลเมื่อมีอายุได้ 4 เดือน

มูลสัตว์ต่างๆ เศษผัก เศษหญ้า ฟิชน้ำ เช่น ผักตบชวา แหน ผักบุ้ง ผักกระเฉด สับให้กิน กากมะพร้าว เป็นอาหารเสริมชั้นยอด มีโปรตีนถึง 15 เปอร์เซ็นต์ มันเส้นแห้งหรือมันสับตากแห้ง แขน้ำ 2 คั้น หวานด้านหนึ่งของบ่อ ปริมาณ 5 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักปลาในบ่อ โดยสุมหวานแห้งจับปลาขึ้นมาชั่งน้ำหนัก สมมติได้น้ำหนักปลา 10 ตัวต่อกิโลกรัม มีปลาจำนวน 5,000 ตัวก็จะใช้มันเส้นแห้งหรือเมล็ดข้าวโพดแช่น้ำ 25 กิโลกรัม หลังจาก 7 เดือน ปลานิลจะได้น้ำหนักประมาณ 3 ตัวต่อกิโลกรัม จับขายได้ จะได้น้ำหนักปลาประมาณ 1 ตันต่อไร่ ถ้ายังไม่ขายให้เลี้ยงอาหารเสริมต่อไปก็จะได้ราคาและน้ำหนักต่อตัวเพิ่มขึ้น

กลุ่มพัฒนาเกษตรและเครือข่ายผู้นำ (ภคค.)
สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สทท.)
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)
เลขที่ 166 ถนน ประดิษฐ์ แร่สวนแสนใน
เทพยาโท กรุงเทพมหานคร 10400 โทร. 02-271-0036
Email : alioTRAIN@gmail.com